

Море, пясък... и предсрочни избори (Летен имейл от България)

Беше ясно от самото начало, че ще ми трябва една хубава почивка на море. В същото време бях обещал на Мария Захариева да напиша „нещо за България“ и да го пратя с имейл в Прага. Обаче, тъй като бях на морето с едно малко момиченце, нямаше никакво свободно време през деня, когато то плуваше или играеше във водата, а вечер бях толкова уморен от слънцето, вълните и всичко останало, че щом сложех лаптопа пред очите си, клепачите ми натежаваха и веднага ми ставаше ясно, че единственото, което съм в състояние да правя, е да спя. Така, че порядъчно закъснявах с написването на онова, което бях обещал да напиша и едва през деня намирах време – и най-вече сили – да започна да го правя. /Докато пиша това, момиченцето с което съм тук, за първи път от доста време насам си играе спокойно в пясъка на плажа до дюните в Слънчев бряг. Морето до нас е бурно, повърхността му набраздена от вълни, а вятърът гони малки облаци от небето над него, към онази част от хоризонта, която е вече синя и чиста. Самият аз съм седнал на няколко метра от вълните и пиша на една ученическа тетрадка с полета – явно предназначена за първолаци или във всеки случай за деца, които пишат домашни работи или контролни с дати и прочие подобни неща. Ту

прикляквам, ту полягвам, т.е. сменям позицията си, като слагам тетрадката на краката си или върху пясъка – та затова и онова, което пиша може би ще бъде в някакъв смисъл повлияно от всичко това – да се надявам, в най-добрия смисъл на думата./ Може би е хубаво, че стана дума за морето, времето и прочее, защото онова, което ми се иска да кажа, е доста субективно, лично и тъй да се каже – въпрос на лична позиция, а това винаги малко уморява, така че наличието на слънце, небе и море малко би поразведрило нещата, нали? Но – време е да започна със своя разказ за впечатленията ми от онова, което видях, чух и разбрах за българските ни работи през последния месец и половина, откакто се върнах в родината. Най-напред – какви са

най-общите ми впечатления

– а те са, че навсякъде, във всичко, като че се усеща някаква умора, обезвереност. Тя се подхранва от това, че всичко изглежда някак овехтяло, неподдържано, бедно – и тук бих сложил малко емоция – тъжно. Улиците, сградите, покривите на къщите, автомобилите, хората – сякаш излъчват тази умора, бедност, занемареност, тази безнадеждност и тъга. Все едно си дошъл в някое

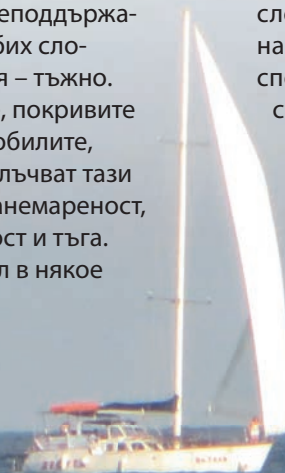
пропадащо, отдалечено на края на света място, където няма радост и надежда, няма оптимизъм и веселие, напротив, всичко е тъжно, пусто и неприятно.

Да, това бяха и все още не са се изличили от паметта ми първите впечатления от България, разбира се, като цяло, най-общо, а в същото време има изключения от това – прекрасни кътчета, дворове, улички, села и махали, курорти – и разбира се, прекрасната ни природа навсякъде – където всичко е чудесно. Но това са изключения, които контрастират с ПРЕОБЛАДАВАЩАТА негативна оценка, която бих дал като цяло на страната ни в момента.

/После ще споделя какво мисля за причините, довели до всичко това, както и за възможните, според мен изходи от тази ситуация, като за ваше успокоение, бих казал само – такива според мен има./ Но да се върна на впечатленията си от България.

Политическата ситуация

след падането на правителството на Орешарски изглежда привидно спокойна. Служебното правителство, макар и критикувано най-вече от проруски ориентираната левица, която то смени от власт – тя пролива горчиви сълзи след всяко негово решение или кадрова промяна; все пак

това правителство с новия си стил на работа, дължащ се както на характера на новия търпелив и спокоен премиер, така и на усещането, че с него се е възцарила справедливостта, която преди малко повече от една година беше насилствено нарушена, а с това усещане се възвърна и част от надеждата, че все пак, като че има светлина в тунела, в който сме се озовали. И всичко това в някаква степен доведе до умиротворяване на напрежението сред хората. Но затишието по всяка вероятност е временно, най-вече заради августовската ваканция и скоро, през септември, битките ще се разгорят с нова сила. Обидно е, но като че целият политически живот на България е в зависимост от един енергиен проект, така нареченият, кой знае защо:

„Южен поток“

Обидно, защото не може цяла една държава да определя „дневния си ред“ според интересите и волята на ДРУГА държава и да нарича себе си независима, не е ли така? Всъщност, по моя преценка, именно „Ю. П.“ беше причина за падането на правителството на Орешарски, а не резултатите от изборите за Европарламента, при които управляващата тройна коалиция загуби категорично от опозиционната партия ГЕРБ. И именно „Ю. П.“ е отговор на въпроса „Кой назначи Делян Пеевски?“ и изобщо защо така се случи всичко в България от зимата на 2013 година. Аз всъщност мисля, че „Ю. П.“ назначи не само Делян Пеевски, но и цялото правителство на Орешарски, че „Ю.П.“ също така и управляваше през последна година в България и, че „Ю. П.“ – чийто строеж беше спрял от това правителство, побърза да го сваля, с надеждата в най-скоро време да го замени с ново, марионетно на „Ю. П.“ правителство, което всемогъщият „Ю. П.“ да сформира след предстоящите предсрочни избори. Сещам се за нещо любопитно. Че има една държава в Южна Америка, която се нарича Панама. Там преди повече от сто години бил построен Панамският канал, който свързва Атлантическия и Тихия океан. Този канал в продължение на цял век определял живота на държавата

Панама до такава степен, че в известен смисъл тя престанала да бъде нормална държава и се превърнала в нещо като канална администрация, поддържаща съоръжението от изключителна важност за света, обезличавайки се напълно като държава. /Сега, предполагам, положението там, в Панама, се е променило – към по-добро, надявам се./ Понякога съвпадението на думите съвпада гротескно с техния смисъл и значение. И може да ви прозвучи, признавам малко нагласено, но съгласете се, че е факт – на практика „Южен поток“ превърна България в нещо като Южноамериканска държава, с което не искам да обиждам прекрасните южноамерикански държави, разбира се. Е, той не е чак толкова важен за Европа, колкото Панамският канал за Америка, но, за България той се оказва достатъчно важен, че да диктува безапелационно политическия ни живот и да превърне 14 вековната ни държава в смешна бананова, пардон, газова република. В карикатурна, балканска Панама. Но – кой знае дали съм прав – това са си мои догадки, размишления случайни...

Странна, макар и това да не е нещо ново, е

ситуацията извън българската политика:

Във всички медии се появяват до болка познати лица, наричащи себе си „интелектуалци“, които по стар навик са се хванали здраво за кокала на българската „култура“ – източно или западно ориентирани фондации, министерство на културата /ех, тази култура!/, влиятелни, „независими“ медии – вестници, списания, телевизии, банки и „филантропи“ от всякакъв биологичен вид и род, „влиятелни личности“, произлизащи от тъмните времена на комунистическия режим с необяснимо здрави връзки едновременно с всички разновидности на „хайлайфа“ – номенклатурите на прехода, гъмжилото от партии и НПО /неправителствените организации/, посолства и т.н. Накратко – всеобща зависимост на всички от всички, липса на индивидуализъм и свобода да твориш в най-общия смисъл на думата, в резултат на което се поощряват и оцеляват като „творци“ хора със съмнителни качества и умения, но

за сметка на това добре промотирани себе си с помощта на хитроумни трикове и безгръбначно поведение. За съжаление тяхната дейност е безполезна за България, защото въпреки шумната си медийна реклама, не е градивна – каквото е всяко истинско творчество.

В икономиката и бизнеса

на България също всичко изглежда замряло – стагнация, безработица, масова емиграция и изтичане на млади хора и „мозъци“ в чужбина, остаряване на населението – това са част от нещата, с които никое от последните правителства не успя да се справи...

Какво следва от всичко това?

В състояние ли е българският народ да успее да преодолее предизвикателствата и да възстанови държавата си? Или както някои предричат, България ще изчезне, ще се стопи във все по-космополитизиращия се свят? Ще се откъсне ли от Европа и ще се ориентира ли към Евразия – тази измишльотина на руската империя?

Това е основният въпрос, който ме вълнува, да си призная и то не от вчера, но на който не мога за съжаление да дам безусловен отговор. Първото условие, от което зависи оцеляването ни като народ и държава, според мен зависи от резултата от една по-голяма битка, която не е само наша – това е борбата на Европа и света с империалистическия режим на Путин. Защото, всичко, което се случва в България през последните 70 години, и в много голяма степен и през последните 25 от тях, е в резултат на зависимостта на България от Русия, от намесата на Русия в българската политика, икономика, медии и култура и невъзможността ни, българите, сами да се избавим от това. Не защото не сме достатъчно борбени, смели и т.н., а защото в България има толкова добре изградени и вплетени в българския живот структури, толкова силни и многобройни, добре организирани и подпомагани от руската държава по всякакъв начин, че просто няма, а и самите тези структури не позволяват да се изгради такава организация, пар-

тия, която да е в състояние да им устои. Ето защо, само една победа на демократичния свят над Путинския режим и превръщането на Русия в демократична държава би ни дало шанс да се преборим със силното влияние на тази държава у нас.

Някои от вас, може би ще ме обвинят, че се изказвам като „русофоб“. Не, нищо подобно. Русия и руснаците са ми били винаги безкрайно симпатични и аз изпитвам най-искрени чувства на уважение и дори обич към толкова много от тях – борци за свобода, справедливост и демокрация руснаци, писатели, учени и прочее руски хора с принос към световната култура и цивилизация. Но, когато става дума за национални интереси, трябва да бъдем прагматици и реалисти. И, разбира се, трябва да поставяме интересите на България преди тези на която и да е друга страна и народ, ако искаме да продължаваме да наричаме себе си българи.

И накрая – или ПОЧТИ накрая, въпреки всичко онова, което се говори и пише за България, както и това, което току-що сам написах, колкото и странно да звучи, на мен ми е добре тук. Радвам се на всичко българско, което ме заобикаля – българските храни и плодове, морето, земята, пясъка... на който лежа и сега, всичко това ми носи някаква необяснима наслада...

Пост скриптум

Исках да напиша нещо като анализ на ситуацията, най-общо казано в България. Нещо свързано с предстоящите избори, с оставката на Орешарски. Не знам, дали това, което написах дотук отговаря в някаква степен на определението за „анализ“ и дали изобщо писател като мен е в състояние да прави политически анализи или неизбежно ги превръща в нещо друго, литературно и лично. Аз /все пак/ си мислех, че е анализ, но и си казвах: „Защо пиша всичко това? Каква полза от това?“ И веднага ми ставаше безинтересно да продължавам – и просто спирах. Може би причината беше в това, че се сецах за толкова много „анализатори“, „социолози“, журналисти и всезнайковци, които имат мнение за всички теми и събития в България, че все ми се струваше, че каквото и да напиша, ще е някакъв вид повторение на нечия позиция. И тъй като хич не ми се иска да се повтарям, от мен май не би могло да излезе добър анализатор. Все пак, бих могъл да ви разкажа за някои неща, които видях тук напоследък – в България и тук на морето, в Слънчев бряг, могат да се видят толкова прекрасни неща, каквито според мен могат да се видят и навсякъде другаде по света. Да се разбере, че всички хора от всички държави по света са наистина братя и сестри, че обичат

и се нуждаят от мир и любов... Да ви разкажа, например, как снощи, под прозореца ми една майка на малко детенце с увреждания, което не можеше и да ходи – го качи на един файтон и започна да му прави снимки за спомен с апарата си, а кочияшът започна да позира за снимките, а после сам взе апарата и също направи няколко снимки на майката и детенцето; преди това пък в ресторанта, в който вечеряхме, една компания поляци – поръча на музиканта да изсвири „Воиникът на съдбата“ и една двойка от компанията – мъж и жена на средна възраст с две деца, които в същото време си играеха с моята дъщеря на площадката пред ресторанта – се прегърнаха и затанцуваха, а после жената целуна мъжа в устата... Тук на морето, в един курорт като Слънчев бряг, могат да се видят много прекрасни неща и според мен такива могат да се видят и на всякъде другаде по света...

В крайна сметка, защо пиша всичко това? Мисля си, че хората, че вие, всъщност сами усещате, знаете всичко онова, което току-що ви казах, как стоят нещата, че сте се наслушали на анализи и коментари и че ви се повръща от социологически проучвания, че някой все се опитва да ви манипулира, да ви продава каквото ли не – и с цялата тази реклама и внушения, вие нямате нужда от нови и нови анализи, напротив, искате да си починете и да откриете сами онова, от което имате нужда... и надежда.

Какво следва от всичко това? Какъв е смисълът на това, което си написал за България, Слънчев бряг, туристите, красивите неща в живота... и България, изборите?

Ами, според мен, има смисъл – защото ако в главите ви, заедно с проповедите на социолозите, обещанията на политиките или безразличието – има и нещо като мисъл за нещо по-добро, като някакъв пример за нещо прекрасно – тогава ще ви стане всичко малко по-поносимо и леко – и по-забавно, разбира се.

А ако нещо им липсва на едни предсрочни избори, това е именно усещането за забавност, нали?

Стефан Кисьов